

GMINA TWARDOGÓRA

OPIS ZAŁOŻENIA KONCEPCYJNEGO

WSTĘPNA KONCEPCJA ZAGOSPODAROWANIA TERENU WZDŁUŻ RZEKI SKORYNI W TWARDOGÓRZE etap II

zespół projektowy:

mgr inż. arch. kraj. Michał Czech
mgr inż. arch. kraj. Aleksandra Arndt

Warszawa
czerwiec 2009

1. LOKALIZACJA

Teren objęty wstępnym opracowaniem koncepcyjnym zlokalizowany jest wzdłuż rzeki Skoryni w Twardogórze w niewielkiej odległości od centrum miasta. Znajduje się on w bliskim sąsiedztwie istniejących terenów rekreacyjno- sportowych oraz terenu nr 1 - objętego odrębnym opracowaniem, z którym łączy się i tworzy funkcjonalną całość podkreśloną przez oś kompozycyjną - rzekę Skorynia.

Jest to obszar położony na uboczu jednak ze względu na bliskość ciągów komunikacyjnych, dostęp do tego miejsca jest łatwy. Od wschodu ograniczony on jest drogą oraz nasypem kolejowym, od zachodu graniczy z terenami rekreacyjno-sportowymi, od północy z zabudową mieszkaniową ,a od południa z głównym ciągiem komunikacyjnym w mieście – ul. Wojska Polskiego.

2. STAN ISTNIEJĄCY

Obszar opracowania odznacza się dużym zróżnicowaniem terenu obniżającego się w kierunku rzeki Skoryni. W części zachodniej znajduje się pieszy ciąg komunikacyjny, łączący centrum miasta na południu z obszarami zabudowy mieszkaniowej na północy.

Obecnie teren opracowania jest to obszar niezagospodarowany z bardzo dużym udziałem roślinności średniej oraz wysokiej, która utworzyła swoiste siedlisko leśne. W przeważającej części jest to roślinność zaniedbana, wymagająca odpowiednich zabiegów sanitarno-odmładzających. Drzewostan odznacza się dużym zwarcie ,a dostęp do poszczególnych miejsc jest utrudniony. Niezbędne jest przeprowadzenie inwentaryzacji zieleni i jej waloryzacja. Ułatwi to znacznie prace związane z oczyszczeniem tego terenu oraz wskazaniem egzemplarzy drzew przeznaczonych do zachowania.

Ze względu na niegdyś istniejące w tym miejscu zakłady produkcyjno- przemysłowe jest to obszar zdegradowany, wymagający przeprowadzenia odpowiednich prac rekultywacyjnych. Jest to miejsce zaniedbane i zaśmiecone, a ze względu na brak zagospodarowania również niebezpieczne.

Teren opracowania ze względu na swoje położenie, konfigurację terenu oraz wartościowy istniejący drzewostan stanowi miejsce atrakcyjne przyrodniczo. Możliwe jest zatem stworzenie ciekawego zagospodarowania, które służyć będzie lokalnej społeczności jako miejsce spokoju , wypoczynku oraz spotkań. Zabiegi rekultywacyjne, pielęgnacja istniejącego drzewostanu, wprowadzenie ciągów komunikacji pieszo-rowerowej, montaż elementów i urządzeń sprawi, że obszar ten stanie się atrakcyjną przestrzenią o licznych walorach.

3. OPIS KONCEPCJI

Koncepcja zagospodarowania terenu zakłada stworzenie kompleksu parkowo-leśnego z elementami rekreacyjnymi. Założenia projektowe przewidują stworzenie czytelny układu komunikacji, dzięki czemu możliwy będzie tutaj zarówno wypoczynek bierny w postaci pieszych spacerów, jak i możliwość przejażdżek rowerowych bądź rekreacji joggingowej. Wzdłuż ciągów komunikacyjnych umiejscowione zostały elementy małej architektury w postaci oświetlenia parkowego, ławek, koszy na odpadki oraz stojaków rowerowych. Infrastrukturę uzupełniającą stanowią pomosty oraz gabloty drewniane zawierające informacje przyrodniczo- ekologiczne. Strefy wejściowe na teren opracowania zostały zlokalizowane w części zachodniej - przestrzeń w postaci placu z nasadzeniami roślinności wysokiej oraz w części południowej – strefa wejściowa wraz z

możliwością postoju samochodowego o nawierzchni z eko-krat betonowych wypełnionych żwirem. Oprócz przebiegającej pośród starego drzewostanu ścieżki, proponuje się wprowadzenie elementów, które swoją funkcją i formą będą uzupełniać charakter projektowanego parku leśnego.

W strefie wejściowej od strony południowej zaprojektowano miejsce spotkań mieszkańców. Jest to niewielki plac z miejscem na ognisko oraz elementami małej architektury w postaci ławek. Przestrzeń ta została otoczona nasadzeniami z roślinności wysokiej. Tuż za drewnianym pomostem wraz z elementami kamiennych otoczków zlokalizowano strefę rekreacji dla dzieci i młodzieży – kolorowe place z nawierzchni bezpiecznej wraz z mini-trampolinami terenowymi. Elementy te zostały zlokalizowane pośród paproci.

W części północno-wschodniej proponuje się wprowadzenie naturalnych elementów zabawowych o charakterze LAN DART'u, umieszczonych pośród istniejącej roślinności. Prosta konstrukcja oraz forma tych urządzeń zachęca do korzystania z nich i sprawia, że uzupełniają one w naturalny sposób istniejącą przestrzeń, nadając jej nowej jakości (urządzenia opisane w dalszej części).

W części centralnej – na rozległej polanie – proponuje się stworzenie miejsca gdzie zarówno młodszy jak i nieco starsi będą mogli wykazać się sprawnością fizyczną. Koncepcja zagospodarowania przewiduje zlokalizowanie w tym miejscu ścieżki zdrowia – urządzeń rekreacyjno-sportowych w określonym układzie i o różnych funkcjach.

Oto poszczególne grupy elementów koncepcji zagospodarowania, wraz z opisem:

CIĄGI KOMUNIKACYJNE PIESZO- ROWEROWO - JOGGINGOWE

Koncepcja przewiduje stworzenie osiowego układu ciągów pieszo- rowerowo- joggingowych. Proponowanym materiałem jest nawierzchnia mineralna o odpowiednim układzie warstw, wykonana w odpowiedniej technologii zapewniającej funkcjonalne użytkowanie jak i wysokie walory estetyczne. Taki typ nawierzchni nie tylko ułatwi komunikację ale również wpłynie na poprawę równowagi warunków wodnych, bowiem jest to nawierzchnia infiltrująca wody opadowe i pozwalająca na ich swobodny odpływ. Nawierzchnia w kolorystyce szaro-piaskowej. Szerokość ścieżek – ok.2m.

NASADZENIA ROŚLINNOŚCI

Ze względu na występowanie na terenie opracowania drzewostanu o dużym zwarcie i zróżnicowanym układzie warstwowym roślinności, koncepcja przewiduje oczyszczenie tego obszaru oraz pielęgnację wartościowych drzew i grup krzewów . Na terenie należy przeprowadzić prace pielęgnacyjno- porządkowe.

W strefach wejściowych proponuje się wprowadzenie drzew w postaci następujących gatunków: *Prunus cerasifera* - śliwa czerwonolistna – w strefie zachodniej oraz *Acer platanoides* - klon zwyczajny oraz *Betula pendula* - brzoza brodawkowata w strefie południowej.

Roślinność średnia w postaci krzewów zastosowana została w części południowej opracowania – przy miejscu postojowym – roślinność krzewiasta formowana *Cotoneaster lucidus* - irga błyszcząca oraz w strefie placów z trampolinami terenowymi - *Viburnum opulus* - kalina koralowa i *Sambucus nigra* - bez czarny – zwarta roślinność krzewiasta.

Zaleca się wprowadzenie paproci w postaci nasadzeń *Polystichum setiferum* - paprotnika szczerzynki żębnego. Jest to gatunek znoszący zacienienie oraz akceptujący dużą wilgotność.

Aby urozmaicić dość jednolitą strukturę roślinności leśnej, koncepcja nasadzeń zakłada wprowadzenie roślinności trawiastej w postaci *Miscanthus sinensis* - miskanta chińskiego rosnącego w kępach dorastających do 2m wysokości.

Na terenie opracowania występują duże otwarte przestrzenie gdzie zaproponowano nasadzenia w postaci łąk kwietnych. Łąki kwietne są ciekawą alternatywą dla trawników wymagających pracochłonnego koszenia i podlewania. Barwne kolory, zmienność i małe wymagania pielęgnacyjne to niewątpliwe zalety wprowadzania łąk kwietnych. Tereny łąk kwietnych tętnią życiem i mnogością gatunków. Miejsca te zlokalizowane są na północy opracowania oraz w części centralnej.

ELEMENTY MAŁEJ ARCHITEKTURY

Dokładna lokalizacja poszczególnych elementów oraz grup urządzeń wskazana została na rysunku koncepcji zagospodarowania. Opis z parametrami poszczególnych elementów znajduje się w załączniku – szacunkowej wycenie założenia koncepcyjnego. Koncepcja zagospodarowania terenu przewiduje wprowadzenie elementów małej architektury takich jak:

- ława i ławka drewniana o prostej konstrukcji z drewna impregnowanego – zlokalizowane wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego oraz wokół miejsca przeznaczonego na ognisko,

- kosz na odpadki - swoją formą i materiałem nawiązujący do ław drewnianych – umieszczone przy latarniach na całym terenie,
- tablice/gabloty o konstrukcji drewnianej i tematyce przyrodniczo-ekologicznej. Możliwość prowadzenia zajęć terenowych oraz podnoszenie świadomości ekologicznej lokalnej społeczności. Elementy zlokalizowane wzdłuż ciągu komunikacyjnego,
- mostki/podesty oraz schody terenowe o konstrukcji drewnianej,
- miejsce na ognisko w części południowej – przygotowane palenisko wydzielone dużymi otoczkami wraz z ławkami o konstrukcji drewnianej,
- stojaki na rowery – 5 stanowiskowe o konstrukcji metalowej.

OŚWIETLENIE

Rozwiązanie koncepcyjne przewiduje wprowadzenie punktów oświetleniowych w strefach wejściowych oraz w miejscach gdzie zlokalizowane zostały urządzenia i elementy, małej architektury. Ze względu na bezpieczeństwo oraz łatwość dostępu na teren opracowania, proponuje się wprowadzenie oświetlenia w charakterze liniowym - wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Proponuje się zastosowanie opraw wysokich o konstrukcji metalowej z oprawami sodowymi o mocy 100W.

ELEMENTY REKREACYJNE – ŚCIEŻKA ZDROWIA

W części centralnej, w niedalekiej odległości od miejsca na ognisko, zlokalizowana została ścieżka zdrowia. Jest to obszar gdzie proponuje się wprowadzenie urządzeń przeznaczonych do aktywności fizycznej dla różnych grup wiekowych. Są to konstrukcje drewniane, w sposób bezpieczny i stabilny mocowane do podłoża. Pod urządzeniami tego typu niezbędne jest zastosowanie nawierzchni bezpiecznej typu CUSHIONFALL w rozmaitej kolorystyce. Zostały zaproponowane następujące urządzenia: drabinka skośna, równoważnia na sprężynach, poręczce, przeskok, drążki akrobatyczne oraz slalom (charakterystyka urządzeń w tabelach kosztorysowych).

URZĄDZENIA TERENOWE

Nawierzchnie bezpieczne typu CUSHIONFALL wraz z trampolinami terenowymi wmontowana w poziomie nawierzchni.

Urządzenia terenowe oraz elementy LAND ART w postaci bali drewnianych pomalowanych na różne kolory i tworzących kompozycje estetyczno-użytkowe.

Przykładowym rozwiązaniem mogą być bale drewniane z grubymi linami. Elementy te umieszczone zostały na zboczu o odpowiednim nachyleniu oraz zamocowane w podłożu. Liny umożliwiają wspinanie się, a właściwie wciąganie coraz wyżej, tak aby osiągnąć określony punkt zbocza. Są to elementy ciekawe pod względem estetycznym jak i umożliwiające aktywność i sprawność fizyczną dla każdej grupy wiekowej.

Kolejnym przykładem mogą być podobne pale drewniane na zboczu, usytuowane w odpowiedniej odległości od siebie, tak aby umożliwić wspinaczkę w górę.

Koncepcja zagospodarowania przewiduje wprowadzenie kilku tego typu rozwiązań, które w sposób naturalny stanowią atrakcyjny element wśród naturalnego układu istniejącego drzewostanu, który wraz z zaprojektowanymi elementami stworzy swoistą przestrzeń parku leśnego z licznymi atrakcjami oraz walorami naturalnymi.